

ΠΑΛΗΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

Η ΜΗΤΕΡΑ ΜΑΣ

Έγινε έργαζόμενα στὸ γραφεῖο μου. "Εξαφανιάσαι ή πάρτα καὶ μπάνει ὁ ἀδερφός μου ὁ Θανάτης. Μόλις εἶχε γνωστεῖ ἀτ' τὴ δουλειά του. Μοῦ λέει :

— Πάλι πονοκέφαλο ἔχει ή γιατρέα.

— Καὶ αὐτὸς σὲ ἀνησυχεῖ; τοῦ ἀπάντησα, ἐξακολούθωντας πάντα τὴ δουλειά μου.

— Καὶ βέβαια μὲ ἀνησυχεῖ, τί εἰδους πονοκέφαλος εἶναι αὐτός, τοεῖς μέρες τώρα, κωρίς διασκοτή; Κάτι θὺ συμβαίνῃ.

— Τί συμβαίνει; "Ενας πονοκέφαλος δὲν μπορεῖ νὰ είναι ποτὲ περισσότερο ἀπὸ ἕνας πονοκέφαλος!"

— Μαζάρι νάνια ἔτοι, ὅπου τὸ λέσ, μὰ ἑγώ λέω, καίλο—κακοῦ, νὰ τησσιουψε καὶ τὸ γιατρό.

— Καὶ δὲν τὸν φωνάζεις! "Οχι γιὰ τίποτε ἄλλο, μὰ γιὰ νὰ σου φύγη ἐπὶ τέλους κάθε ποτὲ ιδέα.

Ο ἀδερφός μου ξανάλειπε τὴν πόρτα καὶ ἑγώ έξακολούθησα τὴ δουλειά μου. Μὰ σὲ λίγο, σάν νὰ μὴ μισορόντα πειά νὰ ἐργαστῶ, σάν νὰ μὲ ἔτρωγαν καὶ μένα τὰ φειδία, σηκώθηκα καὶ τῆγα μέστα στὴν κάμαρα τῆς μητέρας. "Ηταν ξαπλωμένη στὸ πρεββάτι, ντυμένη διάρκεια.

— Πάλι τὰ ἔδια, μητέρα;

— "Οσο χρόνον είμαι, πρώτη φορά, παιδάκι μου, μων ἔτιχε ἔνα τέτοιο. Δὲν σου λέω, μ' ἔπιαν πονοκέφαλος, μὰ μων ιρατόνσε μερικές ώρες, ὥχι τοῦτο τὸ κακό! Πάντες τρεῖς μέρες σήμερα.

— Ε', ηγάκασ, ὁ Θανάτης τώρα πάει γιὰ τὸ γιατρό. Αὐτὸς θὰ μᾶς πῇ τίτοτε.

— Δὲ βαριότερα! Καὶ τὶ ξέρουν οἱ γιατροί, πατέρι μου; Τί θὰ κάνη; Θὰ πεφάσῃ. Είναι φαντατικαὶ τὸν γερινοῦ καὶ ὁ Χάρος μου στέλνει σιγά—σιγά μητράματα.

— Τί λέσ, μητέρα;

— Γιατί, πατέρι μου, δὲν είναι ἀλήθευτα πῶς γερινοῦ; "Επειτα δὲν εἴναι στενοχωτεῖς τὸ Θεό τοῦ δὲν είναι τίτοτε χειρότερο!

Σὲ λίγη ὥρα, ξαναγύρισε ὁ Θανάτης μαζὶ μὲ τὸ γιατρό. Εξήτασε τὴ μητέρα προσεκτικά καὶ ὅσο ἐπέμενε στὴν ἔξεταστη, τόσο καὶ ὁ Θανάτης, κωρίς νὰ τὸν βλέπει ή μητέρα μαζ., μὲ κύττακε ἐνιδεικτικά. Τι ἦταν ἐκείνο τὸ μάτι του; "Ακόμα τὸ θυμάμα. Είχε γίνει ἀπὸ τὸν πόνο τόσο ἐκφραστικό, ποὺ ήταν σάν νὰ μούλεγε:

«Αν ἦταν ἔνας ἀπὸς πονοκέφαλος, δῆπος λέσ, δὲν θὰ τὴν ἔξηταζε ἔται λο.»

Τέλος πάντων, ὁ γιατρός μίλησε. "Ελεγε στὴ μητέρα:

— Δὲν είναι τίτοτε, κιρά μου. "Ενας πονοκέφαλος, μὲ ἔπιαν πονοκέφαλος. Θὰ σου γράψω κάτι γιὰ νὰ σ' ἀνακονφίζῃ κουμάται ὁ πόνος καὶ νὰ μπορής νὰ κουμάσαι.

Έγινε τότε κύττακε τὸν ἀδερφό μου καὶ τὸ κύττακε μου ἦταν σὰν ἀπάντησε στὸ ἐκφραστικὸ ἐκείνῳ βλέμμα τὸν ποὺ τίσα τολλά μου ἔλεγε. Τοῦ ἔλεγα τώρα καὶ ἑγώ μὲ τὴ σειρά μου: «Βλέπεις, δὲν. είναι τίτοτε, παρό

ἔνας ἐπίμονος πονοκέφαλος». Μὰ αὐτὸς μὲ κύττακε πάντα μὲ τὸ ἴδιο πονεμένο μάτι, τάν νὰ μῶ ἀπαντώντε: «Μήν παρηγορέσαι, κακομοίο μον. Καὶ τί ηθελες νὰ πῇ ὁ γιατρός στὴν ἔδια τὴν ἀρρωστητή; Αὐτὰ βέβαια ἔγιναν μὲ γονηγόσαδα ἀστρατής ἐνόσφι ἀκόμα μιλούσαι ὁ γιατρός μὲ τὴ γιατρέα. "Εκεῖνο τὸν ἔλεγε:

— Καλά, θὺ έξακολούθηση ἀδέρφη γὰρ μέρες αὐτὸς τὸ βάσανο;

— Θὰ έξακολούθηση καὶ βέβαια. Καὶ μιτροφέ μάλιστα νὰ σὲ πάσην καὶ περισσότερο. Μὰ ιταλονή, μὴν ἀνησυχεῖς, κωρίς μον. . . ζάποτε θὺ περάσο...

— Καὶ βέβαια κάποτε θὰ περάσῃ, είτε ὁ ἀδερφός μου σημαντικά καὶ μὲ κάρφωσε μὲ τὸ ἴδιο τρομερό καὶ ἐκφραστικότατο βλέμμα του.

— Δὲν ιτάραχε λίγα καρπί νὰ γράψω τὴ συνταγὴ; ωρήστε ὁ γιατρός.

— "Ἄξ περάσουσε στὸ γραφεῖο, γιατρέ, καὶ έπειτα ιτάρωχοις ὅλα.

Αφήσαμε τὴ μητέρα μονάχη καὶ περάσαμε στὸ γραφεῖο καὶ οἱ τρεῖς. Ανιταλομούσαμε νὰ μάθουμε ἣν ἦταν τίποτε σοβαρότερο πού δὲν μιτροφέντε νὰ πῇ στὴν δρομωστή μιτροστά.

Εδόσαμε στὸ γιατρό μονάχη καὶ περάσαμε στὸ γραφεῖο καὶ πέντεν καὶ δέντον τολμήσαμε νὰ τὸν φωτήσουμε ἀμέσως—ἀμέσως. Θέλαμε νὰ ἀναβάλλουμε τὸ ἀκόματα τῆς τρομερῆς ἀλήθειας ποὺ μᾶς ἔρυθρε. Κι' ἔμοι, θνάτος ὁ γιατρός ἀγκίστε νὰ γράψῃ, κάπει στηγμή ποὺ περνοῦσε, μᾶς φωνιτάνε γορόνος.

Ο ἀδερφός μον μὲ κύττακε πάντα μὲ τὸ ἐκφραστικὸ ἔξεπιν μάτι, σάν νὰ μούλεγε: «Δὲν τελείωνε ἐπὶ τέλους αὐτὸς ὁ γιατρός;» Γιὰ μᾶς στηγμή δύος ἔνων συνηῆλθα καὶ είπα μέσα μον: «Πολὺ φοβοτάρχης είναι ὁ Θανάτης καὶ μῷ ὑπέβολε τὸ φόβο του καὶ σὲ μένα. Γιατί νὰ φαντάζουμα πράματα, πού οὔτε κατ' ιδέαν ιτάρωχοιν; "Αν ἦταν τίποτε σοβαρό, ὁ γιατρός δὲν μᾶς μιλούσε ἀμέσως; "Ηταν ἀνάγκη νὰ γράψῃ ποτὲ τὴ συνταγὴ!».

Μὰ σάν ὁ γιατρός τελείωσε ἐπὶ τέλους τὴ συνταγὴ καὶ μᾶς τὴ δύοσε, πάντα σωπάνοντας καὶ έξακολούθησε καὶ ξεπίπτει νὰ σωπάνη, ἀρρωστητής νὰ μῶ περιάνη ἡ ἔδια πὼς ὁ γιατρός έτοιμάζεται νὰ μᾶς πῇ κάτι τρομερό, γύ αὐτὸς σπύληγκται πᾶς ν' ἀρχίστη.

Ο Θανάτης δύος ἔγινε τὴν ιταλονή του καὶ φώτησε αὐτός:

— Τί είνε λοιπόν, γιατρέ;

Ο γιατρός, ἀντὶ ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ μιλάνη, ἐσφίξεις τὸ χειλί του. Καὶ αὐτὸς ἦταν ἀρκετό γιὰ νὰ μᾶς κάνη νὰ υποψιαστούμε πολλά. Καὶ έξακολούθησε νὰ σωπάνη. Τώρα έμεις δὲν τολμήσαμε νὰ τὸν φωτήσουμε καὶ περιμέναμε ἀντιτούλη τόπες ἐπὶ τέλους θὰ μιλήσου, μᾶ σὰς: νὰ θέλωμε κιόλας ν' ἀρχήση, γιατί δὲν είχαμε τὴ δύναμι ν' ἀρχίσουμε τὴν καταδίκη. "Οταν ὁ γιατρός ἐπὶ τέλους ἀποφάσισε ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του, μᾶς φώτησε:

— Πόσο χρόνους είνε ή μητέρα σας;

— Νέα σχετικά ἀκόμα. Είνε δὲν είνε ἔξηντα χρόνων.

— Βέβαια είνε νέα ἀκόμα. Μὰ ξέρει πο-

'Ο κ. Παντελῆς Χόρν.'

νείς ποτέ τι τὸν περιμένει τὸν ἄνθρωπο; Νέος ή γέρος, τὸ ἴδιο εἶναι!

— Ωστε, γιατρέ; φύτησε ὁ Θανάσης.

— Λένε είσαστε πειά παιδιά γιὰ νὰ σᾶς καροϊδέψω...

— Ωστε ὁ πονοκέφαλος αὐτός; φύτησα ἐγώ.

— Πρόσκειται περὶ δύχον τοῦ ἐγκεφάλου.

— Είσαστε βέβαιος;

— Έννενήντα ἑνέντα τοῖς ἔκατά, γιὰ νὰ μὴν πῶ ἔκατο τοῖς ἔκατο.

— Ωστε δὲν ὑπάρχει καφινά εἰλάτιδα;

— Μόνο ὁ Θεός!....

— Υστερα ἀπὸ λίγο πρόσθεσε :

— Τὸ καλὸ θὰ ἡταν ν' ἀπαλλαγῆ μὰ ὡρὰ ἀρχήτερη, γιατὶ θὰ ἴστρεψῃ τοῦν. Τῆς ἔγραφα αὐτά τὰ ναρκωτικά γιὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξουμε ἀπὸ τοὺς ταυμεροὺς πόνους. Νὰ μπορῇ νὰ κομπάται καὶ λιγό.

— Ισάρις ποὺ θὰ κομπήσῃ γιὰ πάντα, εἴτε ὁ Θανάσης σέρφοντας τὰ λόγια του.

— Καὶ πότε νὰ τῆς δύνουμε αὐτὸν τὸ γιατρικό; φύτησα ἐγώ.

— Οταν βλέπετε πῶς ἵποφέρει πολὺ γιὰ νὰ τὴν ἡσυχάζετε. Ενα, διὸ καὶ τοῖς τὴν ἡμέρα δὲ βλάψτε.

— Τί νὰ βλάψῃ; Τί ἄλλο μπορεῖ νὰ τῆς κάνουν, παρὰ νὰ τὴν πεθάνουν!

— Ναι, μὰ δὲν ἔχουμε δικαιώματα νὰ σκοτώσουμε κανένα, ὅσο καὶ ἂν ἴποφέρει. Βέβαια, ὅταν πρόσκειται γιὰ ἔναν ἀποφασισμένο ἄνθρωπο, αὐτὸν θὰ ἔπειτε νὰ γίνεται. Γιατὶ νὰ τὸν βλέποντε νὰ ὑπέρει ἀδικία; Μὰ δὲν ἔχουμε τὸ δικαιώματα!

Καὶ ὁ γιατρὸς σηράθηκε, μᾶς χαιρέτησε καὶ ἔφυγε. Τὸν συνωδέψαμε ὡς τὴν πόρτα. Μὰ ἔκει στὴν αὐλὴ μας σὰν κάτι νὰ μᾶς κάρφωσε καὶ τοὺς διὸ στὴ θέση μας. Δὲν τολμούσαμε νὰ κάνουμε σύντετα ἔνα βῆμα.

— Πῶς νὰ πάμε τώρα μεσα στὴν αὐλέα; Θὰ μᾶς καταλάβη ἀπὸ τὴν θύρα μας.

— Γιὰ τὸ Θεό! Πρέπει νὰ κατηγορήσεις. Δὲν πρέπει ὁ καταδίκασμός σου σὲ θάνατο νὰ ξέσῃ τὴν καταδίκη του.

— Εγὼ θὰ πάω στὸ φαρμακεῖο νὰ κάνω τὴν συνταγή, πήγανε ἐσύ μέσυ μαζὲν της, μὲν εἴτε ὁ Θανάσης.

— Οχι, ἐγὼ θὰ πάω κι' ἐσύ πηγανε μέσα!

— Οχι, μὴ μ' ἀφίνεις μονάχο μου, δὲν θὰ μπορέσου νὰ κρατηθῶ!

— Τότε πάμε καὶ ὁ διὸ μέσα μᾶς στιγμὴ κι' ἔπειτα τραβάμε καὶ οἱ διὸ γιὰ τὸ φαρμακεῖο καὶ τὴν ἀρίνουνε μὲν τὴν ὑπέρτερη. Μὰ τὸ νοῦ σου, γίνονται ἄντες, κονφάριο, κρατήσου, μὴ γίνεσαι παιδί!

— Μὰ μποροῦσα στὴ μάνα του κι' ἔνας γέρος ξαναγίνεται παιδάκι, εἴτε ὁ ἀδερφός μου κι' ἔνα δάκρυ κινήσει στὸ μάγονιό του.

— Ισως ἔχει δίκρι, μὰ ὑπομονή. Βάλε δίναμι!

Πήγαμε μέσα.

— Ε, τα βλέπεις, μητέρα; Δὲν είναι τίποτε. Λύτος ὁ Θανάσης αιωνίως φοβετάρχης είναι. Φαγωθήκε νὰ φρονάξῃ τὸ γιατρό.

— Καὶ δὲν ἔκανε μάχημα. Τέλος πάντων, μᾶς ἔδωσε ἔνα γιατρούς νὰ τὴν ἀναγονίσῃ ἀπὸ τοὺς πόνους. «Ελα, πάμε στὸ φαρμακεῖο νὰ μᾶς τὸ φτιάσῃ.

Ο Θανάσης βιαζόταν νὰ φύγοιμε, γιατὶ φαινόται δὲν εἴχε πειθῆσαι στὸν ἄντρο του.

Η μητέρα, βιθυνμένη ἀπὸ τὸν πόνο καὶ ἀπὸ τὴν ζάλη, ἀνήγειρε λίγο στὸ στρώμα καὶ μᾶς είπε:

— Μὰ είναι ωρὰ γιὰ φαΐ. Φάτε πρωτα κι' ἔπειτα πηγανείτε, δὲν είναι κακία βία γιὰ μένα.

Πειρός οὖμος είχε δρεξι νὰ φάνε; Γι' αὐτὸν ἐγώ πρόλαβα καὶ είπα:

— Αὐτόν έχεις ὁ φίλος μας ὁ Σωτῆς γκονιθέτοι στὴν ταβέρνα τοῦ Μπάριτα Θομᾶ. Μᾶς προσκάλεσε, πρέπει νὰ περάσουμε ἀπὸ κεῖ νὰ πάρουμε ἔνα μεζέ καὶ νὰ ποιήσει κανένα ποτῆρι, ἀλλοιοῦς θὰ μᾶς παρεξηγήσῃ.

— Καὶ ἐγὼ η κακούδια ποὺ μὲ δύο τὸν πονοκέφαλο σηράθηκα καὶ σᾶς ἔφτιασα τὸ φάρο ποὺ μοιστεύει ὁ Θανάσης τὸ πρωτό. Τὸ ξενιά πλειά, δύος σᾶς ἀρέσει. Δὲν ξέρω ἀν πέτυχε, γιατὶ δὲν μποροῦμε πειά νὰ κάνουμε ἀπὸ τὸν πόνο καὶ θέρησα νὰ τὸ ἀποτελείσω ἡ Αστριμά.

— Τοξίλα, ξηνία, κινία! πετάχτηρε καὶ είπε ἡ Αστριμά.

— Ε, δὲ δοκιμάστε, παιδιά μου, λιγάνι κι' ἔπειτα πάτε....

— Γι' αὐτὸν στᾶς, μητέρα;

— Τὸ πλειά δὲ καλάσσει. Αἴσχος θὰ είναι καλάσσει. Μᾶς τὸ φιλάει δὲν η Αστριμά να καὶ τὸ τρόμοις αἴσχος.

— Οποιος θέλετε, παιδιά μου.

Ανοίξαμε τὴν πόρτα καὶ

βγήκαμε στὸ δρόμο. Θέλαμε μέρα! «Ωστον νὰ φτάσουμε στὸ φαρμακεῖο δὲ βγάλωμε μιλά ἀπὸ τὸ στόμα μας.

Τραβούσαμε καὶ οἱ διὸ συλλογισμένοι σὰν ν' ἀπολογίσουμε καὶ δεῖξαμε. «Οταν φτάσαμε στὸ φαρμακεῖο καὶ δώσαμε στὸ φαρμακοτού πὴ σινταγή, μᾶς είπε πῶς σὲ μαζὶ ωρὰ θὰ είναι θεομη. Βγήκαμε ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο καὶ δὲν ξέραμε τί νὰ κάνουμε καὶ ποῦ νὰ πάμε διποτονιά.

— Τί λέσ, Θανάση, πάμε στοῦ Μπάριτα Θομᾶ τὴν ταβέρνα;

— Καὶ τι νὰ κάνουμε;

— Ψέματα είτα βέβαια πῶς ὁ Σωτῆς θὰ ξῆῃ ἀπόφερε γκονιθέτο. μᾶς ἔπειτα πάτανε βρήσκεται αὐτός. Πάμε καὶ σίγουρα θὰ τὸν βροῦμε.

— Είνε φρεσκός τώρα γιὰ ταβέρνα;

— Ένα κρασί θὰ μᾶς στηλάσσῃ, θὰ μᾶς δώσῃ κονφάριο! Ο Θανάσης τὸν πάτανε:

— Λέσ, η μάνα νὰ ἐποιηστηρε τίτοτε;

— Δὲν πιστεύω.

— Γιατὶ τὴν είδα σὰν συλλογισμένη. «Ετοι μου φάνηρε.

— Δὲν ἴστρεψαμε στὸ σπίτι μὲ τέτοιες φάτερε. «Εγὼ λέω, γιὰ νὰ κάνουμε καὶ λιγότερο καὶ νὰ τῆς κομπάτουμε τὶς ὑπόκειται της, νὰ σφίξουμε κάνα— δυό ποτήρια καὶ νὰ πάμε στὸ σπίτι τραγουδούντας.

Τοῦ Θανάση τὸν ἔπειτα θέλει μοι. «Οταν σὲ μὰ ωρὰ γκονιθέτο μεσταθήσαμε στὸ σπίτι, άρχισαμε ἀπὸ τὸ δρόμο νὰ τραγουδάμε. Θιγμήσαμε δὲν τὰ παλιὰ καρούνεμα τραγούδια.

Πάλι μεθυσμένος είσαμι,

πάλι τὰ ποτήρια σπάσω!

— Όσα ξυγάνωμε στὴν πόρτα, τὸ ιδρόνωμε τὴν τρωνή μας καὶ τὸ ποταμόντασμα νὰ φραγίσμεις περισσότερο; ζαρούμενοι καὶ κεφάτοι.

Γιὰ μὲ στιγμὴ διώκεις ὁ Θανάσης μοι λέει :

— Οχι, τόσο θερετικά. «Ισως καταλάβει πῶς τὸ πότιστικό με τέτοιας.

Μπήκαμε μέσα στὴν κάμαρά της φαγούριοντας. Αρχίσαμε νὰ κάνουμε καὶ διάφορα αστερά.

— Μοιὲ Θανάση, αὐτός ὁ Σωτῆς καταβόθρα σωτῆτη! Ησύ τὸ πότιστικό τόσο προσήρει;

— Αν τὸν τρωνήτης δὲν θὰ τρέξῃ αἷμα, μὰ ρετσίνη, όπως διατηνούν τὸ πεύκο!

Η μητέρα μάναστρη τρέβαται στὸ κρεβάτι της.

— Πότε προφτάσατε καὶ μοῦ κάνατε τόσο κέρι;

— Καὶ γιατὶ νὰ μὴν κάνουμε κέρι; Μὰ φορά ποὺ δὲν γιατρός μᾶς είπε πῶς θέλεις θέλεις ἀπὸ τὸν πόνον, είνε ἀνεκδίγητο. Μαρτύριο! Τόσο πλούτιο πότιστικό σου;

Πήρε τὸ γιατρού της κι' θέτερα ἀπὸ λίγη ωρὰ βιθυντικές στὸν πόνο. «Εμεῖς διώκεις κάνουμε μέρες νὰ ποιηθούμε. Ο ένας ξέμεν πάντα καὶ ὁ ἄλλος λαγκούμιστανε. Τὸ τί τραβούσες η φτωχή μητέρα μας ἀπὸ τοὺς πόνους, είνε ἀνεκδίγητο. Μαρτύριο! Τόσο πλούτιο πότιστικό σου;

— Ηταν μὰ Τρίτη ξημερώματα, διατηνούν τὸ πότιστικό της.

— Σύντα, Θανάση, γιατὶ μοῦ φαίνεται πῶς η μητέρα μας....

Σχεδόν δέν καμάταινε. Αναστρικώθηκε στὸ κρεβάτι του, μὲ κάτιας μὲ τὸ τόδι ἐπεφωτιστικά καὶ πονεύμενο βλέμμα καὶ μοῦ είπε :

— Τὸ ξεφαντέρε πῶς σήμερα.... θέλεις ἀπάλλαγη ἀπὸ τὸ παρτύριο της.

— Ισως είναι καλύτερα γι' αὐτή. Πιά μᾶς διώκεις....

— Καὶ πῶς τὸ ξεφαντέρε πῶς σήμερα;

— Γιατὶ είναι Τρίτη, κι' έγια γεννήθηκα!

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΟΡΗ

Τὰ λόγια τοῦ κακοῦ ἀνθρώπου μοιάζουν μὲ τὴν ἄψιο ποὺ σηρώνει διαστικός ἀνέμος : τυφλώνει τὸ δόοιτόρο καὶ τὸν κάνει νὰ πλαιά.

(Σ α τ ω μ π ρ ο ι α ν)

Ποιλλές φορές τὸ πλούτιο γεφατεία κλέβονται τὶς χωρές τῆς φτωχῆς νεύστης.

(Ο ί γ κ ω)

«Ο ξρος είνε ένας φαρμακορός καρφός. Η φιλία είνε ένα ευγενικό αισθητήρα.

(Γ κ ω τ ι ε)

Τὸ πρῶτο παιδί κάθε γυνάκιος είνε... σινέχεια τῆς τελευταίας της κούκλας.

(Μ ν σ σ ἐ)

